

COBISS®

Kooperativni online bibliografski sistem i servisi

COBISS3/Katalogizacija

V6.20-00

Priručnik za korisnike

Institut informacijskih znanosti, Maribor, Slovenija

IZUM®

© IZUM, 2019.

Naslov originala: COBISS3/Katalogizacija, V6.20-00; november 2018

COBISS, COMARC, COBIB, COLIB, IZUM su zaštićene robne marke u posedu javnog zavoda IZUM.

Oracle i Java su zaštićene robne marke korporacije Oracle Corp ili njenih vlasnički povezanih kompanija.

Druge upotrebene robne marke pripadaju njihovim vlasnicima.

Priručnik uključuje sve dopune od izdavanja prve verzije priručnika u avgustu 2011. do danas. Sadržaj je usklađen s funkcionisanjem programske opreme COBISS3, V6.20-00 i važi i za sve sledeće verzije programske opreme do opoziva ili do objavljivanja nove elektronske verzije priručnika.

© IZUM, poslednje promene sadržaja: novembar 2018; prevod: januar 2019.

ISSN 2350-3521

10	NORMATIVNA KONTROLA PREDMETNIH OZNAKA	10-1
10.1	Interfejs za katalogizaciju	10.1-1
10.2	Pretraživač	10.2-1
10.3	Prikazivač.....	10.3-1
10.3.1	Osnovni prikaz.....	10.3-1
10.3.2	Prikaz u MARC formatu.....	10.3-1
10.3.3	Standardni prikaz.....	10.3-2
10.4	Spremište zapisa	10.4-1
10.4.1	Otkazivanje odgovornosti za zapis	10.4-1
10.4.2	Postupci redakcije.....	10.4-1
10.4.3	Prikaz relacija	10.4-1
11	PRIVREMENO POHRANJENI ZAPISI	11-1
11.1	Automatsko pohranjivanje zapisa	11.1-1
11.2	Ručno pohranjivanje zapisa	11.2-1
11.3	Pozivanje zapisa za dalje uređivanje.....	11.3-1
11.4	Definisanje vrednosti unapred	11.4-1
11.5	Preimenovanje privremeno pohranjenog zapisa	11.5-1
11.6	Brisanje privremeno pohranjenog zapisa.....	11.6-1
12	RAD SA ZAPISIMA U BRAUZERU	12-1
12.1	Segmenti i klase	12.1-1
12.1.1	Pretraživanje po ključu	12.1-2
12.1.2	Prikazi rezultata pretraživanja i unapred definisani atributi	12.1-2
12.1.2.1	Dodavanje i menjanje prikaza rezultata pretraživanja	12.1-3
12.1.2.2	Brisanje prikaza rezultata pretraživanja	12.1-4
12.1.3	Prikazi rezultata pretraživanja i korisnički definisani atributi	12.1-5
12.1.3.1	Dodavanje i menjanje korisnički definisanih atributa	12.1-5
12.1.3.2	Uređivanje spiska polja i potpolja	12.1-8
12.1.3.3	Pravila za prikaz korisnički definisanih atributa	12.1-8
12.1.3.4	Brisanje korisnički definisanih atributa.....	12.1-10
12.1.4	Otvaranje interfejsa za katalogizaciju.....	12.1-10
12.1.5	Priprema zapisa za ispis.....	12.1-10
12.1.6	Prikaz informacija o bazi podataka.....	12.1-11
12.1.7	Eksport zapisa.....	12.1-11
12.1.8	Verifikacija tipologije.....	12.1-14
12.1.9	Numeratori.....	12.1-14
12.1.9.1	Dodavanje numeratora	12.1-15
12.2	Radni prostor.....	12.2-1
12.2.1	Učitavanje zapisa	12.2-1
12.2.2	Izbor zapisa.....	12.2-1
12.3	Atributi klase.....	12.3-1
12.4	Upiti	12.4-1
12.5	Prečice.....	12.5-1
12.5.1	Dodavanje zapisa u prečice	12.5-1
12.5.2	Upotreba prečice.....	12.5-1
12.6	Relacije	12.6-1
13	ZAPISI U VIŠE PISAMA (LATINICA I ĆIRILICA).....	13-1
13.1	Zapisi u latinici	13.1-1
13.1.1	Unos podataka	13.1-1

13.1.2	Pretraživanje podataka.....	13.1-1
13.2	Zapisi u ćirilici ili u kombinaciji ćirilice i latinice.....	13.2-1
13.2.1	Unos podataka.....	13.2-1
13.2.1.1	Unos u polja pod normativnom kontrolom.....	13.2-2
13.2.1.2	Unos u normativni zapis na alternativnim pismima.....	13.2-4
13.2.2	Pretraživanje podataka.....	13.2-6
13.2.2.1	Bibliografski zapisi.....	13.2-7
13.2.2.2	Normativni zapisi.....	13.2-7
13.2.3	Preuzimanje i uređivanje bibliografskih zapisa u COBISS.SR i COBISS.CG sistemima.....	13.2-8
13.2.3.1	Lokalne baze podataka nacionalnih i narodnih biblioteka.....	13.2-9
13.2.3.2	Lokalne baze podataka univerzitetskih i specijalnih biblioteka.....	13.2-10
14	KORISNIČKA PODEŠAVANJA.....	14-1
14.1	Preporučena podešavanja.....	14.1-1
14.1.1	Promena veličine prozora.....	14.1-1
14.1.2	Izbor fonta.....	14.1-1
14.2	Individualna podešavanja.....	14.2-1
14.2.1	Veličina slova.....	14.2-1
14.2.2	Izgled interfejsa za katalogizaciju.....	14.2-1
14.2.3	Prikaz zapisa u editoru.....	14.2-1
14.2.4	Prikaz zapisa u spremištu.....	14.2-2
14.2.5	Prikaz zapisa u rezultatima pretraživanja.....	14.2-2
14.2.6	Definisanje prikaza rezultata pretraživanja.....	14.2-2
15	VEZA S DRUGIM SEGMENTIMA PROGRAMSKE OPREME COBISS.....	15-1
15.1	COBISS2/Katalogizacija.....	15.1-1
15.2	COBISS3/Fond.....	15.2-1
15.3	COBISS3/Ispisi.....	15.3-1
15.4	COBISS2/Ispisi.....	15.4-1

Dodaci

A	INDEKSI ZA PRETRAŽIVANJE.....	DODATAK A-1
A.1	Bibliografske baze podataka.....	Dodatak A.1-1
A.1.1	Osnovni indeks.....	Dodatak A.1-1
A.1.1.1	Bibliografski podaci.....	Dodatak A.1-1
A.1.1.2	Podatki o sadržaju (predmetne odrednice, klasifikacija).....	Dodatak A.1-2
A.1.2	Dodatni indeksi.....	Dodatak A.1-2
A.1.2.1	Podaci o zapisu.....	Dodatak A.1-2
A.1.2.2	Bibliografski podaci.....	Dodatak A.1-3
A.1.2.3	Identifikacioni podaci.....	Dodatak A.1-4
A.1.2.4	Podaci o sadržaju (predmetne odrednice, klasifikacija).....	Dodatak A.1-5
A.1.2.5	Kodirani podaci.....	Dodatak A.1-5
A.1.2.6	Podaci o stanju fonda.....	Dodatak A.1-8
A.1.3	Sufiksi za limitiranje pretraživanja.....	Dodatak A.1-10
A.2	Normativna baza podataka CONOR.....	Dodatak A.2-1
A.2.1	Osnovni indeks.....	Dodatak A.2-1
A.2.2	Dodatni indeksi.....	Dodatak A.2-1
A.2.2.1	Podaci o zapisu.....	Dodatak A.2-1

SLIKE

Slika 3-1: Brauzer – pristup interfejsu za katalogizaciju.....	3-1
Slika 3-2: Interfejs za katalogizaciju	3-3
Slika 3.2-1: Bibliografski zapis – spisak metoda	3.2-2
Slika 3.2-2: Pretraživanje – spisak metoda.....	3.2-3
Slika 3.2-3: Zapis – spisak metoda.....	3.2-5
Slika 3.2-4: Uređivanje – spisak metoda (izabrano je polje za unos).....	3.2-7
Slika 3.2-5: Pogled – spisak metoda	3.2-8
Slika 3.2-6: Podešavanja – spisak metoda.....	3.2-9
Slika 3.2-7: Spremište – spisak metoda (izabran je zapis iz COBIB-a)	3.2-10
Slika 4-1: Pretraživač	4-3
Slika 5-1: Prikazivač	5-2
Slika 6-1: Spremište zapisa	6-2
Slika 6-2: Spremište zapisa – spisak metoda iz priručnog menija	6-3
Slika 6.4-1: Programski ustanovljene greške	6.4-1
Slika 6.5-1: Prozor Izbor zapisa za poređenje	6.5-1
Slika 6.5-2: Prozor Poređenje zapisa.....	6.5-2
Slika 6.7-1: Prozor Ispis zapisa	6.7-2
Slika 6.7-2: Prozor Isključivanje podataka.....	6.7-4
Slika 6.7-3: Prozor Spisak biblioteka	6.7-5
Slika 7-1: Editor zapisa	7-2
Slika 7.1-1: Pohranjivanje polja za sadržinsku obradu	7.1-6
Slika 7.1-2: Prozor Maske za unos	7.1-7
Slika 7.3-1: Prozor Skup COBISS znakova	7.3-3
Slika 7.3-2: Primer prozora za povezivanje sa zapisima iz CONOR.XX	7.3-8
Slika 7.4-1: Prozor Izbor polja i potpolja	7.4-1
Slika 7.4-2: Prozor Izbor potpolja	7.4-3
Slika 7.9-1: Prozor Pomoć COMARC/B	7.9-1
Slika 7.11-1: Prozor Karakteristike polja	7.11-1
Slika 7.11-2: Prozor Karakteristike potpolja	7.11-2
Slika 8.4-1: Izbor baze podataka iz koje će se zapis učitati	8.4-3
Slika 8.4-2: Poruka pre uređivanja zapisa u COBIB-u.....	8.4-5
Slika 9.1-1: Normativni zapis (CONOR) – spisak metoda	9.1-2
Slika 9.2-1: Primer pretraživača po bazi podataka CONOR.....	9.2-1
Slika 9.4-1: Prozor Povezivanje	9.4-4
Slika 10.2-1: Primer pretraživača po bazi podataka SGC	10.2-1
Slika 10.4-1: Zapis iz SGC-a u prikazivaču	10.4-2
Slika 11.3-1: Prozor Privremeno pohranjeni zapisi.....	11.3-1
Slika 12-1: Brauzer – potprozori	12-1
Slika 12.1-1: Prozor Uređivanje prikaza rezultata pretraživanja.....	12.1-3
Slika 12.1-2: Prozor Prikaz rezultata pretraživanja.....	12.1-4
Slika 12.1-3: Prozor Korisnički atributi	12.1-5
Slika 12.1-4: Prozor Atribut za prikaz rezultata pretraživanja	12.1-6
Slika 12.1-5: Prozor Polje ???	12.1-7
Slika 12.1-6: Prozor Eksport zapisa	12.1-12
Slika 12.1-7: Prozor Numeratori u katalogizaciji.....	12.1-15

Slika 12.1-8: Unos uslova za numerisanje.....	12.1-16
Slika 13.2-1: Primer prozora za povezivanje sa zapisima iz CONOR.BG.....	13.2-3
Slika 13.2-2: Primer radnog bibliografskog zapisa u COBISS.BG sistemu s povezanom personalnom odrednicom na alternativnim pismima	13.2-4
Slika G.1-1: Zapis iz baze podataka CORES – spisak metoda.....	Dodatak G.1-2
Slika G.2-1: Primer pretraživača po bazi podataka CORES	Dodatak G.2-1
Slika H.1-1: Prozor METADAT	Dodatak H.1-1
Slika L.1-1: Primer prozora Parametri ispisa	Dodatak L.1-1
Slika L.1-2: Primer prozora BIB001	Dodatak L.1-3
Slika L.1-3: Primer prozora BIB201	Dodatak L.1-4

10.2 PRETRAŽIVAČ

Za pretraživanje po normativnoj bazi podataka SGC otvara se pretraživač sličan onom za pretraživanje po normativni bazi podataka CONOR.

T. br.	SGC-ID	Tip pristupne tačke	Normativna pristupna tačka	Normativna pristupna tačka (eng)
2	1391720	j - tema kao ime	Pust	Carnival
3	11810920	c - geografsko ime	Pusti Gradac (Slovenija)	Pusti Gradac (Slovenia)
4	11810664	c - geografsko ime	Pusti Hrib (Slovenija)	Pusti Hrib (Slovenia)
5	11810408	c - geografsko ime	Pusti Javor (Slovenija)	Pusti Javor (Slovenia)
6	11810152	c - geografsko ime	Pustike (Slovenija)	Pustike (Slovenia)
7	2285928	j - tema kao ime	Pustna oblačila	Carnival costume
8	1634920	j - tema kao ime	Pustne maske	Carnival masks
9	3101032	j - tema kao ime	Pustne šeme	Carnival masks (Persons)
10	1634152	j - tema kao ime	Pustni torek	Shrove Tuesday
11	11809896	c - geografsko ime	Pusto Polje (Slovenija)	Pusto Polje (Slovenia)
12	2775400	j - tema kao ime	Pustolovci	Adventurers
13	2775656	j - tema kao ime	Pustolovke	Women adventurers
14	1155688	j - tema kao ime	Pustolovska pripovedna proza	Adventure fiction

Slika 10.2-1: Primer pretraživača po bazi podataka SGC

Pretraživač možemo otvoriti u brauzeru ili interfejsu za katalogizaciju, tj. u prozoru **Bibliografski zapis** ili prozoru **Normativni zapis (CONOR)**.

Postupak

Polazimo iz interfejsa za katalogizaciju.

1. Izaberemo metodu **Pretraživanje / SGC**.

Otvara se prozor **Pretraživanje – Normativni zapis (SGC)**.

Nastavljamo po postupku koji je opisan u pogl. 4.

U gornjem delu prozora ispisuju se polja za pretraživanje po kojima možemo pretraživati normativne zapise. Ispod njih uključeno je i polje "Skeniranje", a polje "Limitiranje" ne postoji.

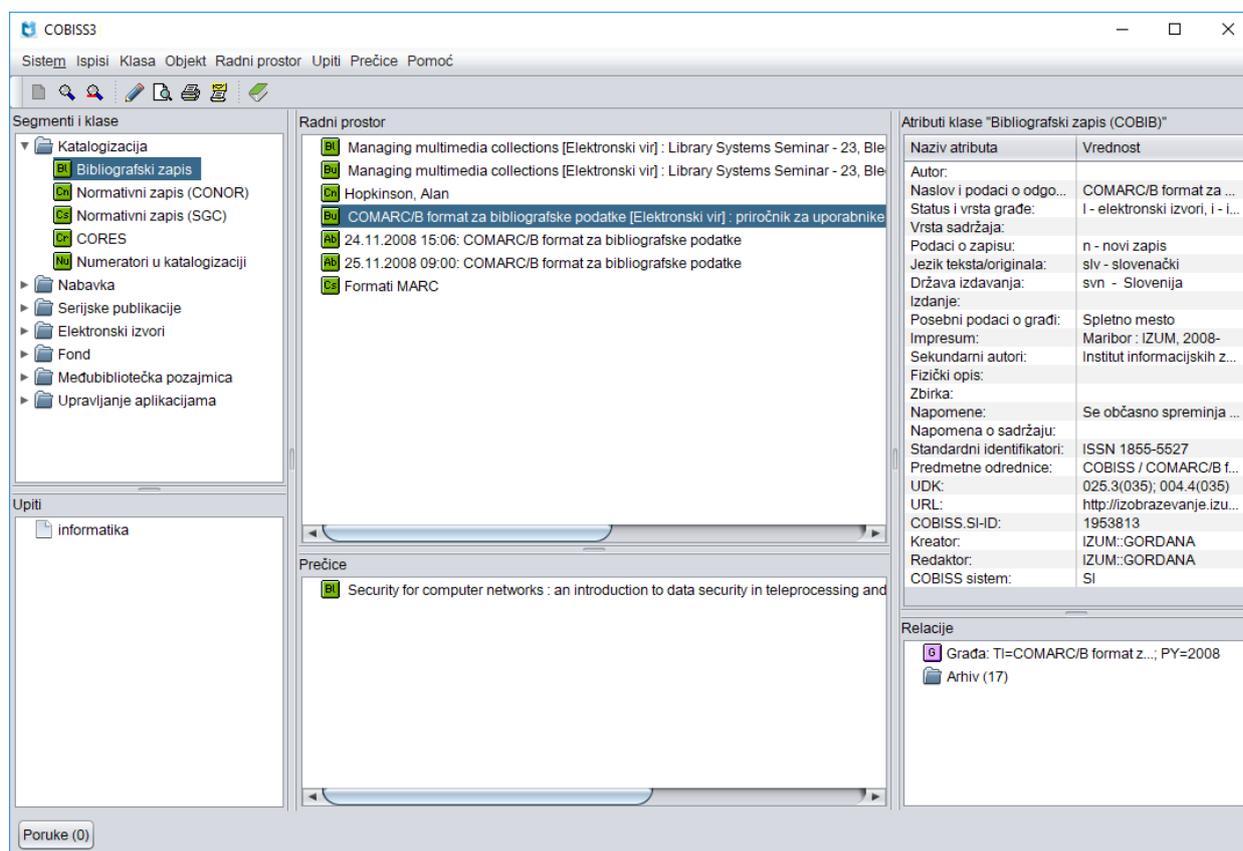
U donjem delu prozora pretraživača ispisuju se normativni zapisi koji odgovaraju zahtevu za pretraživanje. Sivo su obojeni zapisi koji su u pripremi,

što znači da još nisu verifikovani i uključeni u rečnik. Sivo su obojeni i zapisi koji su označeni za brisanje (001a = "d"), a takođe zapisi koji su označeni za razdruživanje (001a = "r").

Tehnika pretraživanja ista je kao tehnika pretraživanja u normativnoj bazi podataka CONOR. Opisana je u pogl. 9.2, a zbog različitog sadržaja u bazama CONOR i SGC, skup indeksa za pretraživanje je drugačiji. Spisak indeksa za pretraživanje, koji se koriste u komandnom pretraživanju u bazi podataka SGC, dat je u dodatku A.3.

12 RAD SA ZAPISIMA U BRAUZERU

Brauzer je komponenta korisničkog interfejsa programske opreme COBISS3 koja omogućuje pristup segmentima programske opreme COBISS3, klasama u okviru segmenta i pojedinačnim zapisima. Prozor brauzera podeljen je na više potprozora.

Slika 12-1: Brauzer – potprozori

Segmentu COBISS3/Katalogizacija i klasama u njemu može se pristupiti preko potprozora **Segmenti i klase**. U potprozor **Radni prostor** učitavaju se bibliografski i normativni zapisi koje smo izabrali nakon pretraživanja, kreiranja ili uređivanja, a omogućen je i dalji rad s njima, ali u ograničenom

obimu. Potprozor **Atributi klase** prikazuje nazive atributa izabranog zapisa i njihove vrednosti. U potprozoru **Upiti** prikazuju se unapred pripremljeni i pohranjeni zahtevi za pretraživanje. Spisak prečica prikazan je u potprozoru **Prečice**, a linkovi do drugih zapisa i objekata u potprozoru **Relacije**.

Potpoglavlja:

- Segmenti i klase
- Radni prostor
- Atributi klase
- Upiti
- Prečice
- Relacije